
VELIKE BOGINJE O VAKCINI

Vakcina protiv velikih boginja

Vakcina protiv velikih boginja pomaže tijelu da stekne imunitet na velike boginje. Vakcina ne sadrži virus velikih boginja i ne može vam dati velike boginje.

Vakcina protiv velikih boginja sadrži "živi" virus vakcine a ne mrtvi kao kod mnogih drugih vakcina. Iz tog razloga mora se pažljivo voditi računa o mjestu za vakcinaciju kako bi se spriječilo širenje virusa. Osim toga vakcina može da ima neželjene efekte.

Trenutno, Sjedinjene Američke Države imaju dovoljno vakcina protiv velikih boginja za vakcinaciju svih građana u slučaju hitne potrebe. Proizvodnja nove vakcine je u toku.

Dužina trajanja zaštite

Vakcinacija protiv velikih boginja obezbjeđuje visok stepen imuniteta u periodu od tri do pet godina a nakon toga imunitet slabi. Ako se osoba kasnije ponovo vakciniše imunitet traje čak i duže.

Istorijski gledano, vakcina je bila djelotvorna u sprječavanju zaraze od velikih boginja u 95 posto slučajeva vakcinisanih osoba. Pored toga je dokazano da vakcina štiti ili značajno smanjuje od zaraze kada se vakcinacija obavi u toku od nekoliko dana nakon izloženosti na djelovanje virusa. Važno je naglasiti, međutim, da u vrijeme kada se vakcina upotrebljavala za iskorjenjivanje bolesti ispitivanje nije bilo dovoljno napredovalo ili precizno kao što je to danas tako da još postoji puno stvari koje treba naučiti o vakcini, njenoj efikasnosti i dužini trajanja zaštite.

Vakcinacija

Vakcina protiv velikih boginja se ne daje normalnom iglom. To nije uobičajena injekcija koju poznaje većina ljudi. Vakcina se daje pomoću dvokrake igle koja se uranja u rastvor vakcine. Kada se igla izvadi na njoj se zadržava kapljica vakcine. Igla se koristi za ubadanje kože više puta za vrijeme od nekoliko sekundi. Ubod nije dubok ali izaziva bolnu tačku i stvaraju se jedna do dvije kapljice krvi. Vakcina se obično daje u nadlakticu.

Ukoliko je vakcinacija uspješna onda se u toku tri do četiri dana na mjestu vakcinacije razvija crvena bubuljica koja svrbi. U prvoj sedmici bubuljica se pretvara u veliki plik koji se puni gnojem i počinje da curi. U drugoj sedmici plik počinje da se suši i da se obrazuje krasta. Krasta otpada u trećoj sedmici ostavljajući mali ožiljak. Ljudi koji se prvi put vakcinišu pokazuju jaču reakciju nego oni koji se ponovo vakcinišu.

Sigurnost vakcine

Neki ljudi su pod većim rizikom od neželjenih efekata od vakcine protiv velikih boginja. **Pojedinci koji imaju slijedeća zdravstvena stanja ili žive sa nekim koji ih imaju NE** bi trebalo da se vakcinišu protiv velikih boginja **sve dok ne budu izloženi na virus velikih boginja:**

- Ekzem ili atopični dermatitis. (Čak iako oboljenje nije trenutno aktivno ili je u blagoj formi ili je preživljeno u dječjoj dobi.)
- Kožna stanja kao što su opekomine, velike boginje (varičela), pojasni herpes, impetigo (gnojni ekzem), ozbiljne akne ili psorijaza. (Ljudi koji imaju bilo koje od ovih stanja ne bi trebali da se vakcinišu sve dok ih potpuno ne saniraju.)
- Oslabljen imunološki sistem. (Liječenje raka, neki presađeni organ, HIV ili liječenje auto imunoloških oboljenja i druge bolesti mogu da oslabe imunološki sistem.)
- Trudnoća ili planiranje trudnoće u toku jednog mjeseca od izvršene vakcinacije.

Pored toga, pojedinci ne bi trebali da se vakcinišu protiv velikih boginja ukoliko:

- Im je ljekar dijagnosticirao nenormalno stanje srca sa ili bez simptoma i ukoliko imaju tri ili više rizikofaktora srca.
- Su alergični na vakcinu ili na bilo koji od njenih sastojaka.
- Su mlađi od 12 mjeseci. Međutim, Savjetodavni Komitet za Poslove Imunizacije (ACIP), savjetuje da se vakcina protiv velikih boginja ne daje djeci mlađoj od 18 godina izuzev hitnih slučajeva.
- Boluju od umjerene ili ozbiljne kratkotrajne bolesti. (Ti ljudi treba da sačekaju da potpuno ozdrave da bi se vakcinisali.)
- Trenutno doje djecu.

Ponovo naglašavamo da se ljudi koji su direktno bili izloženi na virus velikih boginja trebaju vakcinisati bez obzira na stanje njihovog zdravlja.

Nemojte okljevati!

Pojedinci kojima se ponudi vakcina protiv velikih boginja su dužni obavijestiti njihovog davaoca imunizacije ukoliko imaju ili ukoliko čak i sumnjaju da imaju bilo koje od gore navedenih stanja.

Za više informacija nazovite Odjel za zdravlje u Sjevernoj Dakoti na tel. 701.328.2378.